

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLOM.

N° 3.   Lund den 1 Juli.   1839.

Öfversigt af Skandinaviens Draber, af Al. Ed.
Lindblom.

(Fortsättning från N:o 2.)

Upsatsen slutade i förra numret med det påstående, att 2:dra och 3:dje sektionerna af den utaf De Candolle gjorda indelningen af *Draba* ej äro, såsom endast grundande sig på blommans färg, genom nog constanta och utmärkta caraktärer åtskiljde. De Candolle synes äfven sjelf ha medgifvit det ofullständiga och mindre constanta häri, då han bland *Chrysodrabæ* upptagit den hos oss alltid hvitblommiga *Dr. nivalis* Liljebl. (*Dr. muricella* Wahlenb. DC.), och till denna hänför *Dr. Cæsia* Adams såsom en varietet, hvilken endast skulle skilja sig genom svafvelgula, ej hvita blommor. — *Draba nivalis* Liljebl. står äfven i öfriga hänseenden vida närmare *Leucodrabæ* än *Chrysodrabæ*, hvilket således än vidare bestyrker vårt påstående om det osäkra i dessa sektioner. Härtill kommer slutligen, att blommornas färg alldeles icke tages i betraktande vid de återstående tvenne sektionerna, der *Dr. aurea* bland *Holarges* och *Dr. nemorosa* bland *Drabellæ* hafva gula blommor. — Beträffande åter skilnaden mellan sektionerna *Leucodraba* och *Holarges*, så innehålles denna ensamt i rotens varaktighet, i det denna hos *Leucodrabæ* är mångårig, men deremot hos *Holarges* endast skulle vara en- eller två-årig; men nu äro de arter af denna sista sektion, hvilka jag varit i tillfälle att granska, oftast mångåriga; sådant är förhållandet med *Dr. incana* L. (*Dr. confusa et contorta* apud DC.), hvilken på Dovre är allmän och framträder under många former, samt är der i

allmänhet vida yppigare än i Sverges lägre trakter; men äfven på de flesta exemplar från sistnämnda trakter, har jag nästan alltid nedanför sista årets bladrosett funnit märken efter de föregående årens, hvilket redan förut är anmärkt så väl i Mert. och Kochs *Deutschl. Fl.* 4. p. 560, som ock af C. A. Meyer i *Ledebours Flora Altaica* 3. p. 82. I Hornemanns herbarium har jag sett talrika exemplar af *Dr. aurea* Vahl, hvilka alla haft påtagligen mångårig rot; och denna art är äfven i den nyligen utgifna katalogen öfver Köpenhamns botaniska trädgård uppförd som mångårig. Stifftet hos denna art är slutligen betydligt långt, nästan som hos *Dr. aizoides*. — Med anledning af hvad jag nu i korthet anfört anser jag, att sektionerne *Chrysedraba*, *Leucodraba* och *Holarges* böra förenas till en enda, hvarjemte jag ock anser, att släktet *Erophila* bör återförenas med *Draba* och deraf bilda en egen sektion. Jag ville alltså föreslå det släktet *Draba* indelades i följande sektioner:

1. *Aizopsis*: Perennes; scapus nudus; folia rigida ciliata glabra; flores flavi. — Nulla scandinavica.
2. *Drabæa*: Perennes; scapus nudus l. caulis foliosus; folia mollia plus minus pilosa; flores flavi l. albi.
  - A. Siliculis ovalis l. ovalibus.
  - B. Siliculis lanceolatis l. oblongis.
3. *Drabella*: Annuæ; caules foliosi; folia ovata; petala integra flava l. alba.
4. *Erophila*: Annuæ; scapus nudus; petala hipartita alba.

I fråga om de Skandinaviska arternas geografiska utbredning inom och utom Skandinavien, torde det vara tillräckligt att här anföra, det endast få arter äro gemensamma för Skandinaviens och södra Europas fjellsträckningar, men att deremot de flesta Skandinaviska arter återfinnas i nästan alla länder, som omgifva nordpolen. — De arter, som tillhöra sektionerna *Drabella* och *Erophila*, undfly hos oss helt och hållet fjälltrakterna och förekomma endast i de lägre landskapen. Bland arterna af sektionen *Drabæa*, äro deremot

alla alpiska, och endast *Dr. incana* förekommer derjemte i lägre, till och med kust-trakterna; men hela dess förhållande tyckes utvisa, att den har sitt egentliga hemland och centrum för sin vextkrets inom fjällen. Näst denna art är *Dr. hirta* mest utbredd och går längst ned mot inferalpina regionen. — De sydvestra mot hafvet belägna fjälltrakterna i Norge synas vara fattiga på *Draba* arter; åtminstone har jag hvarken på fjällen i Kristiansands Stift, eller på fjällen kring Molde och Grötten i Romsdalen varseblifvit någon enda art; ej heller har Myrin under sin resa i vestra Norge antecknat någon annan än *Dr. incana*, och Blytt upptager i sin flora öfver Voss i Bergens Stift ingen enda *Draba*. Denna brist på *Draber* kan således betraktas såsom en bland de flera karakterer, som utmärka vegetationen i de vestra mot hafvet belägna fjällen från den, som eger rum på de mera kontinentala i det inre af landet belägna. Ett annat förhållande tyckes dock ega rum i de nordligare till Nordlanden och Finmarken hörande trakterna, ehuru det för-tjenar anmärkas att Lessing i sin förteckning öfver Lofodens vexter endast upptager *Dr. incana* och *Dr. lapponica* (*Dr. Wahlenbergii*). — Enligt den upplysning Læstadius i bref meddelat mig, äro arterna af detta slägte inom Torneå Lappmark vida säsyntaxare, än inom Luleå och Piteå Lappmarker.

Efter dessa anmärkningar vill jag öfvergå till framställgen af sjelfva arterna.

DRABA Dill. L. silicula ovalis, oblonga l. lanceolata, compressa l. convexiuscula integra, supra torum sessilis; valvulis dissepimento stylifero parallelis; semina in quoque loculo 4—6— plurima, biserialia, pendula, immarginata; funiculis liberis; cotyledones accumbentes; stylus brevis; stamina edentula.

Sectio: *Drabæa*.

A. *Siliculis ovatis l. ovalibus*.

1. D. ALPINA L. rosulis expansis, foliis oblongo-lanceolatis subacutis sparse pilosis ciliatis, scapo nudo pube-

scente, pedicellis pilosis, siliculis subovalibus, stylo brevi, stigmatate capitellato.

Dr. Alpina et Dr. oxycarpa *Sommerf. in Mag. for Nat. Vid. 11. p. 24C. Fig. Fl. Dan. t. 56. Wahl. Lapp. t. 11. f. 4. Sv. Bot. t. 771.*

Reich. Icon. Bot. fig. 1036—1038. Exs. Herb. norm. fasc. 5. n. 19.

α. legitima: spitamæa et ultra, scapis sparse stellato-pilosis, petalis obovatis, pedicellis fructiferis erecto-patulis racemosis, siliculis oblongo-ovalibus utrinque obtusis glabris.

β. hebecarpa: minor, pollicaris-digitalis, scapis usque a basi densius longiusque pilosis, petalis magis rotundatis, pedicellis fructiferis subpatentibus subcorymbosis, siliculis late-ovatis acutis præsertim margine pube tenui vestitis. — Dr. alp. *β. Brown Verm. Schr. 1. p. 369.*

γ. brachycarpa: strictior, fere pedalis, pedicellis fructiferis erectis racemosis, siliculis parvis rotundato-ovatis glabris, stylo longiori, stigmatate manifeste bilobo, seminibus paucis (3—6) in quoque loculo. — Est forma atypica morbosa, cui analogas plurium specierum vidi.

δ. glabrata: scapo, pedicellis siliculisque ovato-oblongis obtusis glabris, stylo brevissimo.

Hab.: in albis editioribus Lapponiæ Tornensis et Lulensis, nec non in Dovre passim frequenter, latera et cacumina pratæaque uliginosa condecorans: *α* præcipue in locis magis demissis in Dovre frequens (optimam legi ad Drivstuen et in Hvittedalen ad Kongsvold); *β* summa cacumina inprimis inhabitat (v. c. Knudshö, Nystuhö, inter Kallvillasjö et Stölå ad Kongsvold; rarius in Hvittedalen-*ipse*; e Lapp. Lulensi dedit *Wikström*); *γ* pauca tantum specimina jam deflorata in Knudshö supra Vårstien 25 Juli legi; *δ* e Lapp. Lulensi communicavit *Wikström*. — (Extra Scandinaviam haud nisi in regionibus borealibus et arcticis lecta est). — Floret Junio—Julio. — Flores aurei, flavi, interdum pallescentes. — Ad hanc speciem pertinere videntur *Dr. pauciflora* Brown (*Verm. Schr. 1. p. 369*) et *Dr. algida* Adams (*DC. Syst. 2. p. 337*).

2. **D. TRICHELLA** Fr. mscpt.: rosulis conglobato-clausis, foliis lingulato-oblongis ciliatis pilosis, scapis subnudis pedicellisque erectis setosis, siliculis rotundato-ovatis pilosis, stylo abbreviato, stigmatе punctiformi.

Hab. in regione nivali alpis Solvaagtind Saltdaliæ Nordlandiæ Norvegicæ, unde ab *Ångström* lectam communicavit *Amic. Cel. Fries.*

Descr. Caudices breves dense cæspitosi. Folia rosularum initio apice conniventia, unde rosulæ conglobatæ clausæ, demum patentia crassiuscula obtusa sæpius integerrima nervo dorsali demum subcarinata, pilis simplicibus 1, 2-3 furcatis l. rarius stellatis brevibus, præsertim juniora utrinque vestita, demum præcipue subtus calvescentia, margine pilis simplicibus furcatisve longioribus rigidulis persistentibus ciliata. Scapi 1-2 pollicares plus minus crassi, simplices nudi l. folio unico subovato acuto piloso ciliato florem, sæpius fulcrante, ornati, pilis setosorigidis simplicibus furcatisve, horizontaliter patentibus l., in superiore scapi parte et rachide, subadpressis, diametrum scapi æquantibus, præsertim in scapo juniore densissimis, vestitis. Corymbus floriferus brevis. Flores parvi patuli. Sepala ovalia obtusa extus pilosa. Petala lactea incaute exsiccata, in luteum vergentia, obovata emarginata basi unguiculata nervosa, lineam longa, calycem vix duplo superantia. Racemus fructiferus pollicaris. Pedicelli breves suberecti, pilis rigidulis setosis simplicibus l. furcatis subpatentibus diametrum æquantibus undique l. latere exteriori plus minus dense vestiti. Siliculæ erectæ rotundato-ovatæ obtusæ turgidæ obliquæ vix $1\frac{1}{2}$ lin. longæ, 1 lin. latæ pedicellos subæquantes, præsertim juniores pilis simplicibus furcatisve brevibus undique vestitæ demum calvescentes pilis aliquot margine remansis. Valvuli crassiusculi venosi. Stylus brevissimus sæpe fere obsoletus. Stigma stylo paulo angustius. Semina in quoque loculo 6-8 oblonga. — Omnium proxima videtur *Dr. Corymbosæ* Br. (Verm. Schr. 1 p. 341 DC. Syst. 2 p. 343). quæ vero *Dr. rupestri* (a qua nostra valde distat) proxima dicitur et cui siliculæ ellipticæ 4 lin. longæ $1\frac{1}{2}$ lin. latæ tribuuntur, quales in nostra haud adsunt. *Dr. oblongata* Br. (ll. cc.) magis distat pubescentia molli breviuscula stellato-floccosa aliisque notis.

3 **D. SCANDINAVICA** n. sp. rosulis initio subclausis, foliis oblongo-lanceolatis scapisque monophyllis pube stellata plus minus dense vestitis, siliculis subovatis pedicellisque erectis, stylo brevissimo, stigmatе punctiformi. *Dr. hirta* β . *alpicola* *Wahl. Lapp. n. 319. \beta.* (excl. syn.) *Svec. n. 710*

β . (excl. syn. Fl. Dan.) *Hartm. Sk. Fl. ed. 3 p. 153* (excl. syn). *DC syst. 2. p. 343. Prodr. 1. p. 169. Fig. Wahl. Lapp. t. 11. f. 1.*

α . *legitima*: strictior, magis condensata, scapo superne glabrescente, pedicellis brevibus siliculisque glabris.

β . *hebecarpa*: laxior, magis elongata, scapis pedicellisque pubescentia stellata et simplici diametrum subæquante vestitis, siliculis stellato-pilosis.

γ . *distigmatica*: stolonibus rosulisque magis laxis, foliis glabrescentibus ciliatis, stigmatibus bilobo subcapitato. — *Dr. hirta* γ . *distigmatica Hartm. l. c.* — Forma atypica var. δ . *Dr. alpinae* analogæ.

Hab. in locis saxosis editioribus alpium. α in Dovre in Gederyggen ad Jerkin, ubi fructiferam legi 27 Julii; ex alpe supra Tofte floriferam et fructiferam dedit *Blytt*. *E. Lapp. Lulensi* fructiferam dedit *Wikström*. Eandem quoque, a *Læstadio* sub nomine *Dr. lapponicæ* communicatam, vidi e Lapponia, ubi sec. *Wahlenberg* haud rara videtur. β in alpe Njammats ad Quickjock Lapp. Pitensis, et in ipso limite inter Jemtiam et Snaasen Norveg.: *Herb. Hartmani*; in Herjedalia passim: *Thedenius* e. l. — γ in Salten Nordlandiæ Norvegicæ legit *Sommerfeld*, qui specimina *Friesio*, *Hartmano*, *mihi* dedit. — (Specimina extrascandinavica hujus speciei tantum e Grönlandia vidi).

Descr. Caudices sæpius pauci breves dense congesti subpulvinati, rarius numerosiores laxiores magis elongati. Folia stolonum linearilanceolata acuta basi longe attenuata; rosularum initio apice convergentia demum erecta l. patula dense congesta breviter obtusa l. acutiuscula basi sæpius parum attenuata, integerrima l. dentibus 1—2 parvis acutis utrinque supra medium rarius notata, utrinque, l. demum tantum subtus, margineque vestita pube brevi stellata canescenti sæpe densa interdum fere evanescente, pilis longioribus simplicibus et bifurcis margine immixtis. Scapi sæpius pauci, digitales spithamæi erecti præsertim fructiferi rigidi et stricti, rarius laxiusculi, simplices 1—2—phylli, pube per brevi stellata ramosa adpressa præsertim inferne vestiti, l. (in β) toti pube simplici l. ramosa diametrum scapi sæpe æquante tecti. Corymbus floriferus vix nutans brevis 5—12 florus. Petala lactea erecta patula obovata emarginata breve unguiculata, lineam parum superantia, calyce subduplo longiora. Racemus fructiferus $\frac{1}{2}$ —2 pollicaris, rarius digitalis.

Pedicelli erecti l. erecto-patuli breves glaberrimi l. pilis plus minus densis adpersi. Siliculæ ovatæ l. ovales basi l. sæpe utrinque rotundato-obtusæ (semimaturæ sæpe oblongo-lanceolatæ utrinque subacutæ), subturgidæ obliquæ $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{4}$ lin. longæ $\frac{3}{4}$ —1 lin. latæ, glaberrimæ l. (in β) pube brevi ramosa undique vestitæ. Semina cujusque loculi subocto obovato-oblonga. — Species a *Dr. hirta* certo certius diversa, propius accedit ad *Dr. laxam* et *Dr. frigidam* Saut.; ab utraque vero distincta videtur.

4. *D. WAHLENBERGII* Hartm. rosulis patulis, foliis lanceolatis glabris l. pilosis ciliatis, scapis submonophyllis glaberrimis, siliculis ovalibus pedicellisque patulis glaberrimis, stylo brevissimo, stigmatate capitellato.

Hartm. *Sk. Fl. ed. 1. p. 249, ed. 3. p. 153.* *Dr. androsacea* Wahl. *Lapp. n. 317.* *Dr. lapponica* Wahl. *Svec. n. 712.*

a. homotricha: foliis subpectinato-ciliatis utrinque pilosis l. glabris, pilis omnibus simplicibus.

Dr. Fladnizensis Wulf. in *Jacq. misc. 1. p. 147. DC. Syst. 2. p. 345. Koch. Syn. p. 64. Reich. Fl. exc. n. 4237. Dr. ciliaris* Wahl. *Helv. n. 671.* (excl. syn. Lin.) *Dr. helvetica* DC. *Syst. 2 p. 345. Koch in Flora 1823 p. 439. Dr. sclerophylla* Gaud. *Helv. 4 p. 255. Dr. lactea* Adams. *DC. Syst. 2 p. 347. Ledeb. Fl. altaic. 3 p. 73.*

Fig. Wulf. in *Jacq. misc. 1. t. 17 f. 1* (non optima). *Sturm, Deutschl. Fl. h. 65. Reich. Iconogr. Bot. fig. 1016—1018. Tetrad. t. 13 n. 4237. Wahl. Lapp. t. 11 f. 5. — Sv. Bot. t. 770* (excl. fig. g. huc vix pertinente). — *Fl. Dan. t. 142* (ad hanc l. var β . referenda).

Exs. *Herb. norm. fasc. 5 n. 17.*

β. heterotricha: foliis ciliatis, utrinque pilosis l. glabrescentibus, pilis, aliis simplicibus longioribus, aliis stellatis brevioribus.

Dr. lapponica DC. *Syst. 2 p. 344. Koch Syn. p. 64. Reich. Fl. exc. n. 4240. Brown Verm. Schr. 1. p. 369. Dr. Vahlenbergii* Spreng *Syst. 2 p. 874. Dr. fladnizensis* Gaud. *Helv. 4 p. 253. Dr. nivalis* DC. *Syst. 2 p. 344* (pro optima parte). *Reich. Fl. exc. n. 4238.*

Fig. Reich. *Icon. Bot. f. 1019—1022. Tetrad. t. 14. n. 4240. Sturm h. 65. — Reich. Iconogr. Bot. f. 1045—1047? Tetrad. t. 13 n. 4238* (Utraque dubia ob siliculas valde polyspermas; decetero bene congruunt).

γ. glabrata: foliis undique glaberrimis

Dr. levigata Hoppe. *Koch Fl. 1823 p. 441 Syn. p. 64. Reich. Fl. exc. n. 4239.*

Fig. *Svensk. Bot. t.* 770 f. 3. — *Reich. Icon. Bot. f.* 570—57. *Tetrad. t.* 13 n. 4239.

Hab. frequens in lateribus alpium præruptis usque ad nivata perennantia progrediens; per Lapp. Tornensem (*Zetterstedt*), Lulensem, Pitensem (*Wahlenberg, Læstadius*), Nordlândiam norvegicam ut Reinebrig in Lofoden (*Lessing*), Lyngentind (*Wahlenberg*), Dovre valde frequens (*ipse*), Lomseggen Gudbrandsdalæ (*Schubert ap. Reichenbach*), Valdars et Tellemarken (*Hornemann*); var β in Lapponia haud rara videtur, in Dovre vero rarissime tantum adest. γ in alpe Kåbdespakte Lapp. Pitens. (*Læstæd. in Svensk Bot.*). — (Extra Scandinaviam provenit in alpihus Europæ australioris in Sibiria, Grönlandia et omnibus, ut videtur, regionibus arcticis). — In Dovre floret medio et fine Junii.

Optime distincta species; folia pulchre ciliata; petala lactea incaute exsiccata lutescentia abovato-rotundata horizontaliter patentia. Omnia synonyma, quæ attuli, huc re vera esse referenda, persuasissimum mihi est, excepta forsân *Dr. nivali* DC. et Reich. sub qua diversæ formæ confusæ videntur. (Fortsattes).

Literatur.

Herbarium normole plantarum rariorum et criticarum Sveciæ. Fasc. IV. continens Decadas XXVII-XXXVI plantarum alpinarum et Sveciæ mediæ, curante E. Fries, 1837-och Fasc. V cont. Decad. XXXVII—XLVI. 1838.

Bland hjälpmedel, hvilka i hög grad underlätta vexternas studium, och i vissa hänseenden kunna betraktas såsom outhärliga, höra planchverk och exsiccatsamlingar, af hvilka de sistnämnda äro de viktigaste och mest instruktiva, såvida exemplaren äro med omsorg valde och konserverade. Ty näst det att se vexten i dess lefvande tillstånd, finnes det intet, som lemna en klarare åskådning och mera liflig bild af den, än fullständiga och väl inlagda exemplar. Äfven den bästa teckning uppfyller ej dess plats, ty den lemna allenast en mer eller mindre lyckad afbild af vexten, men

ej denna sjelf, hvilket ater eger rum vid en exsiccata-samling. Också har man, inseende vigten af sådana samlingar, alltmera börjat utgifva dylika, hvartill Ehrhart synes hafva gifvit initiativet. Här i Sverige var det Magister H. H. Ringius som allräförförst började utgifva exsiccateer af Phanerogamer (af Cryptogamer voro redan flera år förut Svampar och Lafvar utgifne af Prof. Fries). Under titel af *Herbarium Normale Plantarum rariorum et criticarum Sveciæ* utgafs af Mag:r Ringius här i Lund 1835 första Fasc. innehållande 80 arter af Skånska vexter, och 1836 2:dra Fasc. innehållande äfvenledes 80 arter dels från Skåne dels från de närgränsande provinserna Halland och Småland. Såsom fortsättning af detta verk utgaf Prof. Fries 3:dje Fasc. i Upsala 1837; den innefattar 100 arter förnämligast från mellersta och nordliga Sverge. Den 4:de och 5:te fascikeln utkommo nästan samtidigt i Upsala mot slutet af 1838. Hvardera innehåller 100 numror, bland hvilka de i 4:de fascikeln hufvudsakligen äro från mellersta Sverge, hvarvid särskildt torde böra nämnas en samling af de raraste vexter från Öland. Den 5:te fascikeln innehåller dels fjellvexter (deribland åtskilliga från Norge), dels arter från mellersta Sverge. I båda fasciklarna äro exemplaren i allmänhet utmärkt vackra och instruktiva. För att ådagalägga huru intressanta dessa båda fasciklar äro, behöfves ej mera än aftrycka innehålls förteckningarne:

Fasc. 4 innehålle: *Artemisia norvegica* Fr., *A. rupestris* L., *A. laciniata* Willd., *A. maritima* L.; *Inula Britannica* L.; *Chrysocoma Linosyris* L.; *Sambucus Ebulus* L.; *Fedia dentata* Vahl; *Galium rotundifolium* L.; *G. silvestre* β. Fr.; *Myosotis lingulata* Lehm.; *Stachys arvensis* L.; *Scutellaria hastifolia* L.; *Prunella grandiflora* W.; *Dracocephalum Rhuysschiana* L.; *Mentha aquatica* v. *odorata* Fr., *M. sativa* var? *Agardhiana* Fr.; *Globularia vulgaris* L.; *Verbascum Thapsiforme* Schrad. et var. *cuspidat.*; *Veronica maritima* L., *V. triphyllus* L., *V. persica* Poir., *V. agrestis* L. a. b., *V. polita* Fr.; *Euphrasia officinalis* v. *curta* Fr.; *Plantago minor* Fr. n. sp.; *Scandix Pecten* L.; *Heracleum sibiricum* β Koch; *Cnidium venosum* Koch; *Braya supina* Koch; *Turritis hirsuta glabra* L.; *Isatis tinctoria* L.; *Draba verna* β Hartm.; *Cochlearia danica* L.; *Capsella petraea* Fr.; *Thlaspi*

perfoliatum L.; *Adonis vernalis* L. *præcox* et *særolina*; *Ranun. illyricus* L.; *Viola odorata* L., *V. canina* L. *V. persicifolia* Schreb., *V. lactea* Sm.: *V. elatior* Fr.; *Helianthemum ölandicum* Sw. cum var. *canescens*, *H. Fumana* W.; *Lychnis alpina* L. (*ölandica*); *Silene nutans* β. Fr. No.; *Cucubalus Behen petraeus* Fr., *C. maritimus* Fr.; *Gypsophila fastigiata* L.; *Cerastium glutinosum* Fr.; *Spergula pentandra* L.; Sw. *subulata* Sw.; *Ribes rubrum* β. M. K.; *Sedum rupestre* L.; *Lotus siliquosus maritimus* Fr.; *Coronilla Emerus* L.; *Vicia villosa* Roth; *Lathyrus heterophyllus* L.; *Potentilla fruticosa* L., *P. argentea* β. Fr., *P. collina* Wib. Fr., *P. verna* L.; *Euphorbia palustris* L., *E. Esula* L.; *Polygonum lapathifolium* L. c. var. *genicul. æqualibus*; *P. nodosum* Reich. c. var. *genic. æqualibus*; *P. incanum* Schm., *P. Persicaria* L., *P. minus* Huds., *P. mite* Schrank; *Atriplex rosea* L.; *Schoberia maritima* Mey.; *Kochia hirsuta* Nolt.; *Ulmus suberosa* Ehrh., *U. effusa* W.; *Myriophyllum alterniflorum* Dec.; *Callitriche autumnalis* L.; *Najas marina* L.; *Cypripedium Calceolus* L.; *Tozzeldia calyculata* Wahlb.; *Alisma ranunculoides* L.; *Schoenus Mariscus* L., *S. nigricans* L.; *Carex tomentosa* L., *C. Schreberi* Schrank., *C. norvegica* W., *C. obtusata* Liljeb.; *Alopecurus pratensis* var. *A. agrestis* L.; *Poa alpina* L. var.; *Festuca aspera* M. K.; *Melica ciliata* L.; *Elymus europæus* L.; *Equisetum variegatum* W.

Femte fascikeln innehåller följande vexter: *Hieracium subaudum* L. (*spontaneum*); *H. rigidum* Hartm.; *Diapensia lapponica* L.; *Symphytum officinale* L.; *S. patens* Sibth.; *Pulmonaria maritima* L.; *Thymus Chamædrys* Fr., *T. Serpyllum* L.; *Elsholtzia cristata* L.; *Erythræa litoralis* Fr.; *Gentiana involucrata* Rottb.; *Primula stricta* Horn.; *Armeria marit.* W.; *Imperatoria Ostruthium* L.; *Dr. incana* L., *contorta* Ehrh., *muralis* L.; *lapponica* W., *muricella* Wahlenb., *alpina* L.; *Papaver nudicaule* L.; *Nuphar pumilum* Sm.; *Anemone vernalis* L.; *Ranuncul. cassubicus* L. a. b.; *R. hypertoreus* Rottb.; *Aconitum Lycopodium* L.; *Viola uliginosa* Schrad., *umbrosa* Fr., *biflora* L.; *Drosera longifolia* L., *obovata* M. K., *intermedia* Hayn.; *Stellaria crassifolia* Ehrh.; *Arenaria ciliata* L. *gothica*; *A. norvegica* Gunn.; *Alsine stricta* Wahlb., *biflora* Wahlb., *hirta* Htn.; *Epilob. hirsutum* L., *pubescens* v. *rivulare* Fr.; *alpinum* L. a. β.; *Saxifraga Cotyledon* L., *cernua* L., *oppositifolia* L.; *Sedum annuum* L.; *Genista tinctoria* L.; *Oxytropis lapponica* Dec.; *Vicia pisiformis* L.; *Orob. tuberosus* var. *tenuifolius* Fr.; *Prunus insititia* b. Fr. Nov.; *Rubus fruticosus* L., *glaudulosus* Bell.; *Geum hispidum* Fr.; *Rumex obtusifolius* L., *Hippoparathum* Fr.; *Oxyria digyna* Cambd.; *Königia islandica* L.; *Artiplex litoralis* L. var. *marina* L.; *Betula humilis* Htn.; *Salix arbuscula* L., *phylicifolia* Sm. var. *lejo-carpa*, *depressa* γ. Fr., *canescens* Fr., *angustifolia elatior* Fr., *Myrsinites* L., *herbacea* L., *polaris* Wahlb.; *Orchis cruenta* Müll.; *Allium fallax* Don; *Juncus articulatus* L., *supinus* β. Fr.; *Potamoget. natans* L., *oblongus* Viv. c.

var. *Hornemanni*, *rufescens* Schrad., *gramineus* L., *compressus* L., *acutifolius* Lk., *obtusifolius* M. K., *pusillus major* Fr., *pectinatus* L.; *Kobresia scirpina* Willd.; *Carex pedata* Wahlenb., *Oederi* Ehrh., *fulva* Good., *binervis* Sm., *ustulata* Wahlenb., *fuliginosa* Hoppe.; *Heleochoa distans*, *pulvinata* Fr.; *Glyceria plicata* Fr., *fluitans* v. *triticea* Fr., v. *pumila* Wim., *maritima* Wahlenb., *festucaformis* Haynh.; *Festuca glauca* Schrad., *duriuscula* L., var. *cæsia* Fr.; *Triticum violaceum* Horn.; *Chara tomentosa* L.

Vi finna bland de här uppräknade, åtskilliga namn, som vi förgäfvets eftersöka i de öfver Sverges vexter utgifna florror, och vi hoppas att ofördröjligen af Professor Fries få se dessa nya arter och former beskrifna. Mången skulle säkerligen önskat, att en kort diagnos öfver dessa blifvit upptagen på etiketterna vid hvarje af dem; äfvensom det, särdeles för citerandet och begagnandet af detta arbete, skulle varit mycket underlättande, om de på den conspectus, som åtföljer hvarje fascikel, uptagna numror på de lemnade vexterne, äf en anförts för hvarje vext på dess etikett. Jemte det vi uppmana enhvar, som intresserar sig för ett kritiskt studium af Sverges fanerogama vexter, att förskaffa sig detta, med hänseende till nämnde systemål, viktiga och nästan oundgängliga arbete, hvars fortsättande (hvilket, i likhet med de flesta rent vetenskapliga företag inom Sverge, sker med förlust) vi på det högsta önska måtte, utan alltförstor uppoffring för utgifvaren, kunna verkställas; anse vi oss äfven böra underrätta, att arbetet numera icke inlemnas i bokhandeln, utan bör, den som önskar ega dessa fasciklar, jemte den föregående 3:dje, direkte vända sig till utgifvaren Professor Fries i Upsala, samt till honom insända penningar, beräknade efter 1 Riksd. Banko för hvarje decad, således 10 Riksd. Banko för Centurien. Af de 2:ne första Fasciklarna finnas ännu några få exemplar hos Mag:r Ringius i Lund att tillgå mot 8 Riksd. Banko Fascikeln.

Anmärkingar om Herjedalens vegetation; af Knut Fredrik Thedenius 53 sid. 8:o med 1 planch. (Särskildt aftryck ur Kongl. Vet. Akad. Handl. för 1838).

Bland de provinser inom Sverge, åt hvilkas vegetation man under en lång tid icke egnade någon uppmärksamhet,

emedan man a priori antagit den för fattig och utan intresse, hör i främsta rummet *Herjedalen*. Det var först 1832 som Studeranden *Sjöstrand*, med understöd af Kongl. Vet. Akad. företog sig att i botaniskt hänseende närmare undersöka detta landskap. I Vet. Akad. Handl. för år 1833 finnes berättelsen om denna resa intagen, beledsagad af en förteckning på de vexter, som derunder observerats. Bland dessa, utgörande 374 fanerogamer, 20 Filices och ett föga betydligt antal mossor och lafvar, förekomma flera fjellvexter, som man icke väntat att finna så långt mot söder i Sverige. Denna omständighet förmådde *Hr. Thedenius* att 1836 besöka Herjedalen, för att vidare undersöka dess vegetation, hvarvid han, jemte fanerogamerna, hufvudsakligen fästade sig vid mossorna. Resultaterna af denna resa framställer han i de anmärkningar vi nu anmäla och som finnes intagna i Vet. Ak. Handl. för år 1838. Häri framställes först en kort öfversigt af den väg som under resan togs, äfvensom upgift på de anmärkningsvärdare vexter, som på hvarje ställe anträffades; derefter en förteckning öfver alla de vexter, som hitintills äro funna i Herjedalen, hvilken föregås af en öfversigt öfver de kotyledona vexternes fördelning inom särskilda naturliga familjer, äfvensom dessas inbördes förhållanden med hänseende till hela provinsens vegetation. Slutligen anföras i serskilda anmärkningar, dels upgift på mera speciela vextställen för en mängd bland de uptagna vexterna, dels botaniska observationer vid några af mossorna.

Beträffande först sjelfva reseturen, togs vägen genom Dalarne till Gröfveldsjön på sjelfva gränsen mot Norge, samt derifrån längs Fämunds östra strand till Rörås och öfver byn Bräcken till Herjedalen, dit ankomsten skedde den 26 Juli, och der han qvarstod till närmare slutet af September, under hvilken tid upmärksamheten hufvudsakligen egna des åt de vestra och nordvestra trakterna. Rörande de mera anmärkningsvärda vexter, som på hvarje ställe anträffades, få vi hänvisa till sjelfva afhandlingen. Här böra vi blott anmärka, att de inom Herjedalen funna fanerogamer upgått till

404, Filices 33, Mossor 197 och Lafvar 82, hvarvid likväf minsta uppmärksamheten blifvit egnad åt dessa sistnämnda, hvilkas antal säkerligen genom framtida forskningar kommer att ej obetydligt ökas. Vi anse oss äfven böra intaga den öfversigt af de kotyledona vexternas fördelning efter familjer, som Förf. meddelar, hvarvid familjerne äro begränsade alldeles på samma sätt, som i de af Utgifvaren häraf publicerade Adnotata in geographicam plantarum intra Sveciam distributionem :

	Sp.		Sp.
<i>Cyperaceæ</i> — — —	45.	<i>Rubiaceæ, Violarieæ</i> hvar-	
<i>Gramineæ</i> — — —	42.	<i>dera</i> — — — —	5.
<i>Compositæ</i> — — —	36.	<i>Primulaceæ, Halorageæ,</i>	
<i>Rosaceæ</i> — — —	21.	<i>Onagrariæ</i> hvardera —	4.
<i>Caryophylleæ</i> — — —	21.	<i>Alismaceæ, Coniferæ, Len-</i>	
<i>Amentaceæ</i> — — —	20.	<i>tibulariæ</i> hvardera —	3.
<i>Scrophularineæ</i> — — —	12.	<i>Characeæ, Urticeæ, Plan-</i>	
<i>Ericineæ</i> — — —	19.	<i>tagineæ, Dipsaceæ, Ca-</i>	
<i>Cruciferæ</i> — — —	19.	<i>prifoliaceæ, Crassulaceæ,</i>	
<i>Filices</i> — — — —	17.	<i>Droseraceæ Nymphæaceæ</i>	
<i>Ranunculaceæ</i> — — —	16.	<i>hvardera</i> — — —	2.
<i>Junceæ</i> — — —	14.	<i>Rhizocarpæ, Typhaceæ,</i>	
<i>Leguminosæ</i> — — —	13.	<i>Melanthaceæ, Thymeleæ,</i>	
<i>Orchideæ</i> — — —	11.	<i>Chenopodeæ, Polemonia-</i>	
<i>Saxifragæ</i> — — —	8.	<i>ceæ, Campanulaceæ, Lo-</i>	
<i>Equisetaceæ</i> — — —	7.	<i>beliaceæ, Valerianeæ,</i>	
<i>Polygoneæ</i> — — —	7.	<i>Grossulariæ, Portulaceæ,</i>	
<i>Lycopodiaceæ, Potameæ,</i>		<i>Oxalideæ, Geraniaceæ,</i>	
<i>Labiataæ, Boragineæ Um-</i>		<i>Polygaleæ, Fumariaceæ</i>	
<i>belliferæ</i> hvardera —	6.	<i>hvardera</i> — — —	1.
<i>Asporageæ, Gentianeæ,</i>			

Denna tabell ådagalägger, att samma förhållande familjerna emellan, som i allmänhet herrskar i Sverges nordliga provinser, äfven råder inom Herjedalen, med några få föga anmärkningsvärda förändringar, hvilka genom ett ännu full-

ständigare undersökande af provinsen säkerligen skola häfvas.

Som de af Förf. funna vexter och anmärkta vextställen redan äro uptagna i 3:dje ed. af Hartmans Flora, anse vi öfverflödigt att här närmare redogöra för dem. Deremot torde vi böra anföra den diagnos Förf. lemnar för den af honom här upställda nya arten *Jungermannia heterocolpos*, såsom varande utförligare, än den som förekommer i Hartmans Flora.

Jungerm. heteroc. caulæ adscendente subsimplici dorso radiculoso, foliis approximatis succubis bifariam patentibus oblique semi-amplexicaulibus membranaceis lurido-viridibus, superioribus convexiusculis obovatis acute emarginatis margine emarginaturæ reflexo, inferioribus planiusculis rotundato-l. quadrato-ovatis late emarginatis lobis acutiusculis, amphigastriis ovato-oblongis l. lanceolatis bilobis subintegerrimis; fructu terminali (rarius pseudo-alari), perichætii foliis majoribus erectis amplectenti-adpressis obovatis anguste emarginatis, calycibus pyriformibus inflatis subcompressis ore contracto bilabiato.

Glyceria norvegica Smf. och *Agrostis suaveolens* Blytt; beskrefne af E. C. Sommerfelt 4 sid. 8:o Stockholm (särsk. aftryck ur Vet. Akad. Handlingar för år 1837).

Denna lilla upsats, säkerligen den sista, hvarmed den sedermera aflidne, om Norska Floran så högt förtjente, Förf. riktade literaturen, innehåller diagnoser och beskrifningar på tvenne förut okända utmärkta gräsarter från Norge. Båda hafva blifvit intagna i tillägget till Hartmans Skandinaviska Flora 3:dje uplagan p. 335, ehuru *Gl. norvegica* orätt blifvit ansedd som blott var. af *Glyc. pendulina* Læstadius. Vi vilja här anföra de af Sommerfelt framställda diagnoser och vextställen:

"*Agrostis suaveolens* Blytt: scabra; pannicula laxa secunda nutante; glumis æqualibus lanceolatis acutis

scabris; arista dorsali corollam bivalvem excedente; foliis lanceolatis acuminatis.

Hab. in silvis convallium obscurarum humidarum ad Herri-öelv prope Stulsbroen in Ringebo Gudbrandsdaliæ Norvegiæ, ubi a Cl. Blytt et me æstate 1836 primum inventa est". Gitåen prope Björnstad par Aamot Österdaliæ 1837 legit Blytt).

"*Glyceria Norvegica* Somf.: panicula laxa secunda nutante, spiculis linearibus 4—6 floris, floribus obtusiusculis 7—nervibus; vagina foliisque scabris; radix fibrosa.

Hab. in humidis nemorosis a fluminibus haud procul remotis; ex. gr. Asker ad Stockerelv (*ipse* 1826); ad Mesneelv Par. Faaberg Gudbrandsdaliæ (*Bocck*); in Örsanden ad Lougenelv Par. Ringebo Gudbrandsdaliæ" (*ipse*). — (Etiam hanc ad Björnstad Par. Aamot Österdaliæ 1837 legit Blytt). Sommerfelt har sjelf utvecklat skillnaden mellan denna art och *Glyc. spectabilis* M. K. (*Poa aquatica* L); men som den nyligen blifvit ansedd som en blott varietet af den af Læstadius kring Torneåelf funna *Glyc. pendulina*, hvilken den obestriddigen står allranärmast, så torde det ej vara ur vägen, att här anföra några af de skiljaktigheter, som ega rum mellan dessa arter, enligt jemförelse mellan exemplar af *Glyc. pendulina* till Utgifvaren meddelade af Læstadius, och af *Gl. norvegica* erhållna så väl af Sommerfelt som Blytt.

Gl. norvegica est multo mollior tenerior foliis longioribus tenuioribus utrinque vaginisque scabris (*Gl. pendulina* habet folia crassiora breviora cumvaginibus lævissimis); paniculæ rami nutantes nec penduli cum rachide spicularum scabri e aculeolis sursum spectantibus (in *Gl. pendulina* lævissimi); glumæ calycinæ breves, vix dimidiam flosculorum extim. partem attingentes, hyalinæ nervo dorsoli obscuriori (in *Gl. pendulina* elongatæ flosculos extimos subquantem magis basin versus nervosæ), flosculi ad insertionem nudi, valvula exteriori subseptemnervi, nervibus valde prominentibus scabris (in *Gl. pendulina* fasciculo pilorum setosorum ad insertionem suffulti valv. ext. obsolete nervosa levissima)

Enligt uppgift af Prof. Fries och Doct. Hartman skall *Gl. norvegica* fullkomligt öfverensstämma med den af Forselles i Linnæanska Societetens handlingar beskrifna *Poa. remota*, men som jag hvarken sett exemplar af denna, ej heller varit i tillfälle jemföra beskrifningen, kan jag icke häröfver yttra mig.

En ny Orobus, beskrifven af N. Lilja.

I Lunds botaniska trädgård förekommer en *Orobus* under namn af *O. vernus*, men som derifrån är betydligt skild, och som tyckes vara ett nytt, åtminstone i de mig tillgängliga botaniska arbeten, obeskrifvit species, hvilket jag med följande diagnoser skulle vilja distinguera sålunda:

O. præcox (mihi), puberulus, caule simplici, erecto, angulato, superne rubescente, foliis petiolatis, 3-jugis petiolo communi sulcato apice subfoliato, foliolis subsessilibus, lineari lanceolatis lanceolatisve, longe acuminatis, stipulis ovato-semisagittatis, mucronatis, crenatis, pallide viridibus, basin foliorum inferiorum attingentibus, pedunculis axillaribus, multifloris, folium subequantibus, dentibus calycinis lanceolatis, mucronatis, floribus pulchris vexillo emarginato, saturate purpureo violaceo, alis apertis, dilute violaceis, carina albescente, stylo apice barbato, leguminibus subglabris. Fl. Apr. (*O. vernus* γ . *flaccidus*? Seringe in De Cand. Prodr.). Habitat? — Vexten, som frodas mycket väl på fritt land, har tidiga, talrika, vackra blommor (i milda år i början af April) och egnar sig fördenskull ganska väl till praktväxt, åtminstone äro dess blommor vida vackrare än hos *O. vernus*.

Skandinaviska Naturforskarnes och Läkarnes Sammanträde, inträffar i Götheborg den 16 i denna månad, hvarom vi vilja erinra, jemte uppmaning till samtliga Skandinavians Botaniци att för den goda sakens skull sig härvid infinna. — Vi hoppas äfven vid detta tillfälle få erfara att intresset för *Botanikens Studium* i Norden ej är mindre än för de öfrige delar af Naturalhistorien.